

Verslag Algemene Vergadering VSE

12 april 2023, Rehobothkerk, Ermelo

1. Opening

Voorzitter Gerrit Noorman opent de vergadering met een welkom aan iedereen op deze bijzondere ledenvergadering. Een vergadering waarin besloten gaat worden over de voorstellen van harmonisatie van de emeritaatsvoorziening GKV en NGK. Gelezen wordt Marcus 4:35-41 waarna het lied: 'Ik stel mijn vertrouwen' wordt gezongen. Gerrit Noorman de vergadering voor in gebed.

2. Presentie en vaststellen agenda

Er zijn 97 kerken aanwezig en 5 bij volmacht (+ 1 nagekomen volmacht) aan het bestuur. Er zijn gasten aanwezig vanuit NGA, SKW, Regiegroep Moderamen GSLV en deputaten financiën en beheer.

Er is 1 amendement binnen gekomen van Amersfoort-Zuid. Broeder Kool zal later deze avond dit amendement toelichten.

De agenda wordt vastgesteld zonder verdere aanvullingen.

[Klik hier om de presentatie behorend bij de agenda te bekijken.](#)

3. Toelichting op te nemen besluiten

a) Proces tot nu toe en wijzigingen ten opzichte van de regioavonden

Het proces tot nu toe wordt toegelicht, van september 2022 tot nu toe. Van toesturen van de voorstellen tot het beantwoorden van vragen en deze ALV.

Daarna wordt het vervolgproces n.a.v. het vandaag te nemen besluit doorgenomen. De statuten en reglementen dienen te worden aangepast naar de nieuwe besluittekst. De vaststelling hiervan zal plaats vinden op een DV nieuw te plannen ALV in het najaar van 2023.

Gerrit Noorman vat nog een keer de hoofdpunten van de pijlers van de oplossing samen en laat zien welke punten zijn aangepast t.o.v. de voorstellen die in de regioavonden zijn behandeld.

b) Toelichting op de actuele cijfers

Bas Neelis licht de financiële wijzigingen toe m.b.t. schuldbepaling, werking en nadere uitleg annuïteit, impact van het beleggingsjaar 2022 en het quotum- en indexatiebeleid 2024-2026.

Daarnaast legt hij uit hoe het bedrag van de schuld per ziel à €441,79 per 01-01-2027 tot stand is gekomen. Hij vat de uitgangspunten zijn voor dit bedrag samen met o.a. de 4% verwacht rendement.

c) Informatie over het rekentool rente & aflossing

Edwin Meijer geeft uitleg over de werking van de rekentool. Via deze tool krijgt een kerk inzicht in de af te lossen schuld. Er zijn 3 mogelijkheden om af te lossen:

- 1) Annuïtaire aflossing tot 2040 met evt. extra tussentijdse aflossingen
- 2) Eenmalige aflossing per 2024

3) Aflossing in één keer per 01-01-2027

De definitieve schuld wordt per 01-01-2027 bepaald. Bij vroegtijdig aflossen (vóór 01-01-2027) kan het zijn dat er nog een verrekening plaats moet vinden.

Edwin Meijer licht m.b.v. het voorbeeld van *maatkerk 2* toe hoe de totale schuld/verplichting voor een kerk is opgebouwd, t.w.:

- 1) Aflossing schuld.
- 2) Daar bovenop: quotum te betalen in 2024, 2025 en 2026.
- 3) Vanaf 2027 premie PFZW (opbouw bij VSE stopt). De premie in de jaren in 2027, 2028 en 2029 wordt solidair gedragen.
- 4) Vanaf 2030 kerken individueel verantwoordelijk voor premieafdracht PFZW indien er een predikant aan hen verbonden is.

d) Doornemen van de voorliggende besluittekst

Ruurd Kooistra licht de besluittekst toe. De besluittekst bestaat uit de componenten: proces, financiën en het vervolg in het najaar van 2023. Over de componenten dient een integraal besluit genomen te worden.

Daarnaast legt hij uit wat het verhaal is achter de aanbeveling van VSE om eerder af te lossen.

Zoals eerder genoemd volgt in het najaar een extra ALV, m.b.t. reglementswijzigingen en statutenwijzigingen. Daarnaast wordt geprobeerd kerken na de zomer te helpen met een communicatiepakket die bestuurders en financiële mensen kunnen gebruiken voor gemeenteleden.

Ruurd Kooistra doet de toezegging namens het bestuur dat ook later dit jaar contact gezocht gaat worden met de combinatiekerken met CGK. Een generieke oplossing is hier niet mogelijk, wellicht dat er maatwerk nodig zal is.

3. Bespreking

De bespreking vindt plaats in twee vragenrondes.

Vragenronde 1

Vraag CGKV Nijmegen

Vanavond horen we voor het eerst de reden waarom een mogelijke oplossing voor een CGKV samenwerkingsgemeente met een CGK predikant is uitgesteld tot later. Hoe kunnen wij vóór stemmen, nu en in het najaar, terwijl we niet weten wat de impact op onze gemeente zal zijn?

Reactie bestuur: er is inderdaad geen contact gezocht, begrijpelijk dat dat een teleurstelling is. Als bestuur wilden we eerst alle punten bestuderen voor alle vormen en varianten van CGK combinaties en dan bij de uitvoering contact met u opnemen. Er wordt toegezegd dat er t.z.t. een goede oplossing gaat komen.

Vraag GKV Veenendaal-Oost: er zijn 2 scenario's: het eerste is het negatieve scenario: stel dat een kerk niet aan de schuld kan voldoen. Wat wordt daarmee gedaan? Wordt dat verdeeld over het totaal? Het positieve scenario: stel dat we als kerk besluiten sneller af te lossen, en de schuld per 01-01-2027 valt lager uit, komt dat geld dan weer terug of is daar een andere besteding voor?

Reactie bestuur: als een kerk niet kan betalen is het een hulpbehoevende kerk, en dan is het aan de classis/regio om daarin bij te springen. Er zijn echter hele goede ervaringen met de

betalingsbereidheid van kerken. Belangrijk is dat wanneer een kerk tóch aan ziet komen niet te kunnen betalen, ze contact opnemen met VSE, zodat er tijdig gekeken kan worden naar een oplossing. Er zijn daarnaast ook een aantal communicatie-adviseurs bereid gevonden om kerken te helpen bij het eerder aflossen van de nota/schuld.

Bij meevallers: het doel is om het gesloten VSE fonds af-gefinancierd te hebben in 2040. Het fonds blijft in principe bestaan tot de laatste predikant is overleden. Mocht de mogelijkheid zich voordoen dat het fonds, door 'meevallers' eerder het verleden aan PFZW kan overdragen dan is eerdere opheffing mogelijk.

Vraag GKV Drachten-Nijega

Vraag 1: m.b.t. het rekenmodel: waarom moet er al 4% rente worden betaald over een voorlopige schuld, een schuld die nog niet definitief vaststaat.

Reactie bestuur: in de basis rekenen we nu met 4%, dat is wat de Opal-analyse aangeeft en dat vormt de basis voor het gehele rekenmodel. Op 01-01-2027 is de definitieve schuld inzichtelijk. Mocht e.e.a. dan heel anders liggen dan zal dat verrekend worden en zal er ook rekening worden gehouden met de rente en het eerdere moment van aflossen.

Vraag 2: over het zo snel mogelijk aflossen. Sommige kerken zouden dat lastig kunnen vinden door bijvoorbeeld de hoge energiekosten. Is het mogelijk om uit het VSE fonds energiemaatregelen te financieren voor kerken?

Reactie bestuur: Deze vraag is weleens eerder naar voren gekomen maar dan m.b.t. zonnepanelen. Mede onder leiding van een jurist is toen besloten dat gelden niet op die manier aangewend mogen worden. Dat is in principe altijd het uitgangspunt geweest. Initiatieven om kerken te helpen bij energiemaatregelen, zijn in die zin nog niet ter tafel gekomen. Dat is een nieuw punt.

Vraag GKV Ommen Noord/Oost

Vraag 1: er komt een grote schuld richting kerken. Hoe gaat VSE ermee om wanneer kerken hun bijdrage of quotum niet kunnen betalen? Komt die last dan bij de andere kerken te liggen?

Reactie bestuur: Zie de eerder beantwoording bij de vraag van GKV Veenendaal-Oost.

Vraag 2: we missen het solidariteitsbeginsel welke stopt in 2030. Wat is de reden dat kerken, wanneer ze geen predikant hebben, geen premie hoeven af te dragen? En kerken die, in ons geval, 2 predikanten hebben, dus wél meer moeten gaan betalen?

Reactie bestuur: beëindiging van het solidariteitsbeginsel per 2030 heeft verschillende redenen. De eerste reden is dat wij merken dat op langere termijn solidariteit lastiger wordt. Kerken maken steeds meer eigen keuzes in het vormen van kerkelijke teams waarbij ook kerkelijk werkers worden aangesteld. Dit leidt soms tot onevenredige lasten. Verder is het ondoenlijk om veel langer dan 2030 de voormalige GKv zielen afzonderlijk te blijven registeren.

Vraag 3: hoe wordt straks de arbeidsongeschiktheidsverzekering geregeld? Blijft dit bij VSE of wordt dit geregeld via SKW of moeten kerken dit straks zelf gaan regelen?

Reactie bestuur: Arbeidsongeschiktheid wordt straks centraal geregeld. Op dit moment heeft de NGK dat verzekerd bij Aegon. Na 1 januari 2027 zal dit via SKW gaan lopen.

Vraag GKV Heemse Marslanden Hardenberg: zou de omslag per ziel voor doopleden op de helft gezet kunnen worden? Dit omdat wij een jonge kinderrijke gemeente zijn die daardoor zwaar belast worden.

Reactie bestuur: we hebben dit een keer eerder uitgezocht om binnen het quotum-stelsel onderscheid te maken tussen doopleden en belijdende leden. Hoe je het model ook toepast, er zijn

altijd uitschieters aan de ene of aan de andere kant. En dat lag zó in de middellijn dat we o.b.v. deze analyse, inzagen dat het geen nut had dit bij te stellen.

Vraag NGKV samenwerkingsgemeente Marknesse

Vraag 1: over de positie van de predikant. Is het straks vanuit het gesloten VSE fonds mogelijk waardeoverdracht te doen naar andere pensioenfondsen over predikanten?

Reactie bestuur: VSE is geen pensioenfonds waardoor er ook geen sprake is van recht op waardeoverdracht.

Vraag 2: u gaat uit van een vaste voorwaardelijke indexatie. Wat gebeurt er als de inflatie een paar jaar achter elkaar rond de 10% ligt? Moet de predikant dan naar de diaconie?

Reactie bestuur: vanuit VSE is het wat het is. Het vaste percentage van 1,5% op het inkomen en 0,75% op de uitkeringen wordt daar gehanteerd. Als zich extreme omstandigheden voordoen op de lange termijn dan wordt dit altijd in een ledenvergadering aan de orde gesteld. Het op deze wijze sturen of bijsturen blijft in de toekomst onveranderd.

Vraag 3: is het ook mogelijk om 31-12-2023 al de voorlopige schuld te voldoen?

Reactie bestuur: in Q4 wordt de nota verzonden en het staat vrij om op elk moment vanaf ontvangst die nota te voldoen.

Vraag GKv Zeewolde

Vraag 1: U gaf aan dat kandidaten die na 01-01-2024 predikant worden direct worden ondergebracht bij PFZW. Hoe zit het met de GKv kerken die zo'n predikant aanstellen? Ontvangen die dan 2 nota's of vervalt dan het quotum van 2024, 2025 en 2026? En is de premie bij het pensioenfonds hoger, lager of gelijk zijn aan het quotum?

Reactie bestuur: m.b.t. predikanten die in 2024 nieuw instromen verwijzen we naar de schriftelijke toelichting die eerder is gegeven onder het kopje "grensverkeer". Indien een voormalige GKv kerk een predikant krijgt die PFZW-premie plichtig wordt, dan zal dit in het collectieve geheel worden verrekend. Een voormalig NGK kerk die een voormalig GKv predikant ontvangt blijft PFZW premie betalen en de GKv kerken blijven quotum-plichtig richting VSE. Deze kosten worden uitgewisseld zolang het grensverkeer redelijk in balans blijft. Er wordt dus rekening gehouden met het grensverkeer, zonder dat dat dubbele lasten voor kerken oplevert. Vanaf 2024 wordt een centrale pensioenadministratie ingericht om deze collectieve uitwisseling te realiseren. De PFZW premie is hoger dan opbouw bij VSE. Het bestuur verwijst hierbij naar het Triple-A rapport.

Vraag 2: kan het tekort oplopen bij wijzigingen van de materiële regelingen voor predikanten? Kunt u al aangeven welke impact het heeft om het vrij wonen te compenseren voor zowel de predikant als voor de gemeente? En wordt die compensatie meegenomen in de pensioengrondslag? Want als dat niet zo is dan zou dat rechtsongelijkheid tussen predikanten kunnen veroorzaken.

Reactie bestuur: de nieuwe materiële regelingen hebben geen invloed op de VSE systematiek. SKW stelt later met de leden een nieuwe regeling vast waarbij vanaf 2024 de traktementen van NGK en GKv gelijk worden getrokken. Voor GKv wordt het vrij-wonen uit die regeling gehaald waardoor de traktementen worden verhoogd. GKv predikanten gaan voor de pastorie een tegemoetkoming aan de kerk betalen. De pensioengrondslag voor PFZW wordt daarmee voor alle predikanten gelijkgesteld.

VSE gaat geen aansluiting zoeken bij deze nieuwe traktementssystematiek. Het huidige B20-solidair blijft bestaan en wordt vanaf 2024 geïndexeerd. In de VSE regeling zit een aparte correctie op vrij-wonen. De opbouw bij VSE stopt per 2027. Uitgerekend is dat hetgeen GKv predikanten bij VSE ontvangen over het verleden in combinatie met de toekomstige opbouw bij PFZW weinig afwijkt van de voormalig NGK predikanten. Ook zit er weinig verschil in hoogte indien GKv predikanten bij VSE zouden blijven (indien er geen harmonisatie met NGK aan de orde was geweest).

Vraag GKv Gouda: in hoeverre heeft het niet meegaan van bepaalde GKv gemeentes in de fusie effect op deze berekeningen of op de gevolgen voor de gemeentes?

Reactie bestuur: Het uitreden van leden zal geen effect hebben op de cijfers. Als een kerk uitreedt dient de schuld te worden voldaan.

Vraag GKv Brunssum-Treebeek

Vraag 1: Zal de premie voor predikanten m.b.t. PFZW gelijkwaardig zijn aan die van de huidige NGK predikanten en zo ja wat is dan het premiebedrag?

Reactie bestuur: de VSE opbouw is gelijkwaardig aan het PFZW pensioen. Na harmonisatie is op alle predikanten dezelfde materiële en pensioenopbouw van toepassing.

Vraag 2: Er wordt nu uitgegaan van een rente van 4%, maar wat gebeurt er wanneer in de komende 13 jaar de rentes erg fluctueren? Hebben we dan weer een gezamenlijk bezinningsmoment?

Reactie bestuur: Het is niet de bedoeling om ergens halverwege opnieuw 'de pet rond te moeten gaan'. Maar helemaal uitsluiten kunnen we het nooit. Het is wél mogelijk dat als we tekorten zien aankomen we voor een deel kunnen bijsturen door bijvoorbeeld geen indexatie te verlenen.

Vraag GKv Veenendaal-West: Hoe wordt omgegaan met de leningen die aan VSE zijn verstrekt?

Reactie bestuur: De leningen worden inderdaad gezien als aflossing. Dit zit niet in het rekenmodel maar in principe wordt het verrekend als een extra aflossing.

Tweede ronde vragen

Vraag GKv Zwartsluis

Vraag 1: Kunnen jullie al zeggen wat de hoogte van de premie arbeidsongeschiktheid ongeveer gaat worden?

Reactie bestuur: het niveau van de premie van Aegon is, bij de NGK, op dit moment ongeveer €6 à €7 per lid en we zullen daarbij aansluiten. De verzekering zal overigens pas in 2027 afgesloten worden. Tot die tijd blijft de AO in eigen beheer.

Vraag 2: waarom is er besloten om de schuld te individualiseren? Wat is de achtergrond daarachter precies geweest?

Reactie bestuur: dat heeft alles te maken met het feit dat na de hereniging straks geen onderscheid meer te maken is tussen voormalig GKv en NGK leden. De hereniging is een feit waarbij besloten is de tekorten uit het verleden alleen door de GKv te laten betalen. Dit is alleen te realiseren door op 31-12-23 te registreren wie op dat moment GKv is en die kerken vast te leggen op een specifiek bedrag. I.v.m. het verloop en grensverkeer van leden in kerken is het niet mogelijk het quotumsysteem voor lange termijn te handhaven.

Vraag GKv Assen-Marsdijk: over de hardheid van de individualisering. Wat als er een gemeente binnen een classis opgeheven wordt, wat gebeurt er dan met zo'n individuele schuld? En hoe hard is de schuld die nú geadresseerd wordt bij een individuele kerk?

Reactie bestuur: Als kerken opheffen wordt er altijd gecheckt of het tekort richting VSE alsnog in rekening kan worden gebracht. De ervaring is, dat in de afgelopen jaren bij alle opheffingen, de verplichtingen aan VSE zijn voldaan. De schuld per 1 januari 2027 is een "harde" schuld. Dit dienen kerken ook als zodanig op de balans op te nemen.

GKv Zwolle-Zuid

U geeft een aantal zaken aan waarbij een slag om de arm wordt gehouden t.w.: Opal 4-4,5%, u houdt 4% aan. Vroege uitstroom van predikanten die niet meegeteld worden en de €2.000.000 van

de TUK die binnengekomen is. In hoeverre is die €441 afdracht per lid noodzakelijk? Of kan er nog 10% vanaf?

Reactie bestuur: Wij hebben gepoogd in de berekeningen en stevige basis te leggen en om niet meteen aan de grens te zitten met de nodige risico's. De schuld is een voorlopige inschatting die in 2026 definitief wordt vastgesteld. Met alle onzekerheden willen we prudent handelen en een veiligheidsmarge inbouwen.

Vraag GKv Heemse Marslanden

Vraag: m.b.t. de omslagverdeling doop- en belijdende leden; kan door VSE toch een visie hieromtrent worden ontwikkeld?

Reactie bestuur: dit punt zullen we aan de orde moeten stellen in het bestuur.

Vraag GKv Lelystad

Vraag: we missen het solidariteitsgevoel m.b.t. kerken die gemakkelijk (in één keer) kunnen aflossen en kerken die vastzitten aan het aflossingsschema. Deze laatste groep zal per saldo veel meer gaan betalen aangezien er jaarlijks 4% rente wordt berekend. De schuld van €441 per lid wordt dus eigenlijk €600 per lid. Hoe groot worden de verschillen tussen kerken die geld hebben en kerken die geen geld hebben?

Reactie bestuur: hier zit inderdaad geen solidariteit in. Het is een geïndividualiseerde schuld en eerder aflossen bespaart op rente. Dit is op dit moment wat het is. Aansluitend op wat eerder gezegd is: mocht je als kerk in de problemen komen dan verwijzen we naar de regio's/classis. Of ondersteuning vanuit VSE m.b.t. meedenken over oplossingen.

Vraag GKv Brunsum -Treebeek

Vraag: wordt de annuïteitsberekening op jaarbasis gedaan of worden er maandbetalingen verwacht zoals een bank die hanteert? Of is één betaling op 31-12 van een jaar voldoende?

Reactie bestuur: Alle berekeningen zijn op jaarbasis, dat hebben we in de rekentool ook aangehouden. Basis voor de besluittekst is ook dat die annuïtaire aflossing in feite de basis is en dat we daar een besluit op nemen. Dat is de minimale manier om de schuld af te gaan lossen. In de praktijk zou straks ook een periode van een maand of een kwartaal gehanteerd kunnen gaan worden. Dan kan dezelfde rekenmethodiek gehanteerd worden, maar gaan we van jaren naar kwartalen. Daarover dient nog een besluit genomen te worden.

4. Besluitvorming

Er is één amendement binnengekomen nl. van Amersfoort-Zuid door dhr. Kool. Hij licht het amendement toe. In de voorstellen las hij dat bij de definitieve schuldbepaling rekening gehouden gaat worden met dalende ledenaantallen. Het bestuur noemt daarbij extrapolatie waarbij de situatie vanaf 2028 dan moet worden doorgetrokken naar 2027. Dhr. Kool voerde in eerste instantie voor zijn eigen gemeente een berekening uit maar deed dit ook voor het geheel van kerken. Zijn conclusie is dat als extrapolatie zuiver wordt toegepast dit aanzienlijke wijzigingen in de bedragen kan veroorzaken. Amersfoort-Zuid ziet dit als een ongewenst open einde met grote gevolgen. Het bevreedt hem dat het bestuur dat voor ogen heeft. Temeer omdat juist gestreefd wordt naar eenduidige bedragen waarmee kerken ook bij eerdere aflossing al rekening kunnen houden. Het zou beter zijn dat het bestuur de reeds bekende bedragen als vast uitgangspunt kiest.

Reactie bestuur: er moest een duidelijke verdeelsleutel komen, die niet indicatief was, maar bestendig. Daarom is de verdeelsleutel zoals die er nu ligt als voorstel vastgelegd door het bestuur, mede n.a.v. reacties uit de regioavonden. Daarnaast is er ruimte nodig om in 2027 te kunnen bekijken of er kerken zijn die onevenredig veel afwijken in negatieve of positieve zin. Daar kan dan nog een correctie op overwogen worden. Dat was het achterliggende doel van de zinssnede m.b.t.

extrapolatie. Broeder Kool heeft het letterlijk genomen met een lineaire doorrekening met formules. Maar de bedoeling van het woord 'extrapolatie' was dus anders.

Voorstel van het bestuur is om het woord 'extrapoleren' in de besluittekst te veranderen naar: 'indien nodig stellen wij de verdeelsleutel bij op basis van de hardheidsclausule'. Voorstel is dus om de strekking van het amendement mee te nemen en de tekst hieromtrent aan te passen in de besluittekst.

Dhr. Kool geeft aan dat het beter is de betreffende tekstpassage helemaal te verwijderen. Daarom verzoekt hij alsnog om dit amendement in stemming te brengen. Het amendement wordt daarom alsnog in stemming gebracht.

Uitkomst stemming bij handopsteking: met 4 voor, 2 onthoudingen en de rest tegen wordt dit amendement met grote meerderheid verworpen.

Uitkomst stemming over de definitieve besluittekst (met aanpassing door het bestuur toegezegd): met 4 tegenstemmen en 1 onthouding wordt met overweldigende meerderheid van 98 voorstemmers het definitieve besluit rondom de hereniging aangenomen.

In dankbaarheid en met applaus wordt dit bekrachtigd.

5. Overige onderwerpen

a) Uitsel vaststelling jaarrekening en jaarverslag

Het gebruik is dat binnen een halfjaar nadat het boekjaar afgelopen is, de jaarrekening en het jaarverslag gedeeld wordt met de kerken, waarna daar een akkoord op gegeven kan worden. Echter, i.v.m. de eenwording is in deze vergadering voorrang gegeven aan de besluitvorming omtrent de eenwording.

b) Aankondiging extra ALV in het najaar

Het voorstel is dan ook om in het najaar met het jaarverslag en de jaarrekening te komen. Op korte termijn zal in ieder geval het jaarverslag en de jaarrekening gepubliceerd gaan worden (is binnen het gebruikelijke half jaar), de besluitvorming hieromtrent zal dan in het najaar zijn. Op deze ledenvergadering zal ook besloten gaan worden over nieuwe bestuursleden, aangezien er een aantal vacatures gaan ontstaan. Er zullen kandidaten worden aangedragen hiervoor vanuit VSE.

De vergadering is akkoord met deze zaken.

6. Rondvraag en sluiting

Rondvraag

Ben Vreugdenhil van de regiegroep GSLV, ds. Dinand Krol van het moderamen GLSV en Frank Troost van de Raad van Toezicht VSE spreken grote complimenten uit richting het bestuur voor het vele werk, de hoeveelheid tijd en energie, het geduld, de moed en het doorzettingsvermogen dat ze hebben gehad m.b.t. het hele proces van eenwording. Er wordt dankbaarheid uitgesproken dat God deze mensen heeft gegeven om dit proces te begeleiden. Daarnaast worden de kerken gecompimenteerd met de moed en het vertrouwen om vóór dit voorstel te stemmen en te besluiten sámen één kerk te worden.

Sluiting

De vergadering wordt afgesloten met het lied: 'Ga nu heen in vrede' en een dankgebed.